

## TÜRK HUKUKUNDA BOŞANMA SEBEPLERİ

Her evlilik sonsuza dek sürmesi için yapılır buna rağmen bir gün herkesin boşanmaya gereksinimi olabilir. Bu nedenle öncelikle Türk Hukukundaki boşanma sebeplerini sizlere sıralamak istiyoruz. Bunlar, özel ve genel olarak iki gruba ayrılmaktadır. Özel boşanma sebepleri; Zina (Türk Medeni Kanunu (TMK) 161), Hayata kast,pek kötü muamele veya onur kırıcı davranış.(TMK 162), Suç İşleme ve haysiyetsiz hayat sürme. (TMK 163), Terk . (TMK 164) ve Akıl hastalığı. (TMK 165) olarak sayılabilir. Genel Boşanma Sebepleri ise; evlilik birliğinin geçimsizlik yüzünden geri dönülemez biçimde çökmesi, kusurlu eşin dava açabildiği haller, anlaşmalı boşanma, fiili ayrılık nedeniyle boşanmadır. Şimdi bu boşanma sebeplerini kısaca özetleyelim. Özel boşanma sebeplerinden zina TMK 161/1 de “ Eşlerden biri zina ederse diğer eş boşanma davası açabilir” diye açıklanmıştır . Zina evli bir erkeğin başka bir kadınla, evli bir kadınında başka bir erkekle cinsel ilişki kurması veya buna teşebbüs etmesidir. Zina Türk Ceza Kanununda suç olmaktan çıkarılmıştır fakat özel boşanma sebeplerinden biri olmaya devam etmektedir. Zina ayrıca iradi olarak yapılmalıdır. İrade dışı kurulan (bayıltılma, tehdit,cebir vb) cinsel ilişkiler zina sayılmazlar. Dolayısıyla tecavüz zina sayılmaz. Zina da affeden tarafın dava hakkı düşer. Yargıtay eşlerden birinin karşı cinsten başka biriyle uygunsuz resimler çektiğini, uygunsuz şekillerde görülmesini تنها yerlerde birlikte görülmelerini zina nedeni olarak görmektedir. Özel boşanma sebeplerinden ikincisi Hayata Kast ve Pek kötü veya onur kırıcı davranıştır. TMK 162 bu özel boşanma sebebini düzenlemiştir. “ Eşlerden her biri diğeri tarafından hayatına kastedilmesi veya kendisine pek kötü davranılması ya da ağır derecede onur kırıcı bir davranışta bulunulması sebebiyle boşanma davası açabilir.

Davaya hakkı olan eşin boşanma sebebini öğrenmesinden başlayarak 6 ay ve her halde bu sebebin doğumunun üzerinden 5 yıl geçmekle dava hakkı düşer. Affeden tarafın dava hakkı yoktur”. Bu maddede sözü geçen hayata kast eşlerden birinin diğeri öldürmek gayesini gütmesidir (öldürmeye teşebbüs, intihara teşvik vb). Pek kötü davranışlar ise eşini dövmek,işkence yapmak, eve veya odaya kilitlemek, anormal cinsel ilişkiye zorlamak gibi eylemlerle eşinin ruh ve beden sağlığını bozmaktır. Onur kırıcı davranışlar ise eşin onuruna, ailesine, kişiliğine hakaretlerde bulunmak, çevrede eşi hakkında ağır hakaretlerle dedikodu yapmak, söylentiler yaymaktır. Hakaretlerin ve isnatların ağırlığını hakim takdir edecektir. Bir diğer özel boşanma sebebi ise Küçük düşürücü suç işleme ve haysiyetsiz hayat sürmedir. TMK 163’de düzenlenmiştir. Küçük düşürücü suçla anlatılmak istenen toplum ahlakının kabul edemeyeceği suçlardır. Bunlara örnek olarak, ırza geçme, uyuşturucu madde imali veya satıcılığı, hırsızlık, sahtecilik, rüşvet, kaçakçılık, zimmet vb gibi suçlar verilebilirler. Haysiyetsiz bir hayat sürmek ise toplumun ahlak anlayışına, genel adaba aykırı bir şekilde yaşamaktır. Bu tür bir hayatın evlilik sırasında olması ve devamlılık göstermesi gerekir. Haysiyetsiz yaşama tarzına örnek olarak, fuhuş yapmak, homoseksüellik, devamlı içki içmek vb verilebilir. Hakim bu sebeplerin diğer eş için ortak hayatı çekilmez hale getirip getirmediğini araştırmalıdır. Terk de bir özel boşanma sebebidir. Bu davanın açılabilme şartları ise Eşlerden birinin terk etme suretiyle ortak hayata son vermesidir. Haklı neden olmadan ortak eve dönmemesi, Ortak eve dönmeyen eş, bu terki bilerek ve isteyerek yani iradi olarak yapması, ayrılığın en az 6 ay devam etmiş olması ve evi terk eden eşe mahkeme kanalı ile ihtarda bulunulmasıdır. Akıl Hastalığı özel boşanma sebeplerinden sonuncusudur. Akıl hastalığı nedeniyle boşanma davası açabilmek için eşlerden birinin akıl hastalığına tutulmuş olması ve bu hastalığın tedavisinin mümkün olmaması gerekir. Ayrıca bu hastalık yüzünden ortak hayatın diğer eş için çekilmez olması gerekir.

Genel boşanma sebepleri ise evlilik birliğinin sarsılması veya müşterek hayatın kurulamamasıdır. Madde 166/1 de “ Evlilik birliği, ortak hayatı sürdürmeleri kendinden beklenmeyecek derecede temelden sarsılmış olursa, eşlerden her biri boşanma davası açabilir.”denilmektedir. Bu tür durumlar genel boşanma nedenidir. Burada sadece evlilik birliğinin temelden sarsan bir olay yeterli değildir. Ayrıca müşterek hayatın katlanılmaz hale gelmesi gerekmektedir Örnekler vermek gerekirse; eşlerden birinin felç olması, ağır bir hastalığa yakalanması, kısırlık vb durumlar boşanma nedeni değildir fakat neslin devamını etkileyecek, evliliğin yürümesini imkansız hale getirecek derecede tedavisi mümkün olmayan bir hastalık söz konusu ise boşanma sebebi olarak

kabul edilecektir. Ayrıca eşlerden birinin aile sırlarını açıklaması, diğer eş i aşağılayıcı beyanlarda bulunması, asılsız dedikodu çıkarması, eşlerden birinin yatağını ıslatması, ağzının kokması, vb hareketler boşanma sebebi olarak kabul edilmiştir. Tekrar belirtmekte fayda vardır; eğer yukarıdaki olaylara rağmen ortak hayat çekilmez bir hal almamışsa boşanmaya karar verilmez. Kusurlu eşin dava açabileceği haller de genel boşanma sebeplerindendir. Burada kusurlu hareketleriyle evlilik birliğinin sarsılmasına sebebiyet veren eşin dava açması düzenlenmiştir. Normalde kendi kusuru ile evlilik birliğini temelinden sarsan eş dava açmışsa, diğer eş i davaya itiraz hakkı vardır. Fakat bu itiraz hakkın kötüye kullanılması niteliğinde ise ve evliliğin devamında kimse için korunacak bir yarar kalmamışsa TMK 166/II. Maddesiyle boşanmaya karar verilebilir.

Anlaşmalı boşanma da ise evlilik en az 1 yıl sürmüş ise ve taraflar birlikte başvurmuş veya bir eşin davasını diğer eş kabul ettiyse evlilik birliği temelden sarsılmış sayılır. Fiili ayrılık nedeniyle boşanma TMK madde 166/ IV de “ Boşanma sebeplerinden herhangi biriyle açılmış olan davanın reddine karar verilmesi ve bu kararın kesinleştiği tarihten başlayarak 3 yıl geçmesi halinde, her ne sebeple olursa olsun ortak hayat yeniden kurulmamışsa evlilik birliği temelden sarsılmış sayılır ve eşlerden birinin istemi üzerine boşanmaya karar verilir.” diye düzenlemiştir.

TMK yukarıdaki sebeplerin gerçekleşmesi halinde boşanmaya olanak vermektedir. Bu sebeplerin sizlerin evliliğinde asla gerçekleşmemesi dileğiyle....